

Međunarodni konkurs za koncept i sadržaj crnogorske postavke na XVI Međunarodnoj izložbi arhitekture – Bijenale u Veneciji
OPEN SPACE
EMERGING RESILIENCE: Reimage voids through sharing values

Međunarodni konkurs za koncept i sadržaj crnogorske postavke na XVI Međunarodnoj izložbi arhitekture – Bijenale u Veneciji

OPEN SPACE

EMERGING RESILIENCE: Reimage voids through sharing values

Međunarodni konkurs za koncept i sadržaj crnogorske postavke na XVI Međunarodnoj izložbi arhitekture – Bijenale u Veneciji

OPEN SPACE

EMERGING RESILIENCE: Reimage voids through sharing values

Konkurs za koncept i sadržaj crnogorske postavke na ovogodišnjem Bijenalu arhitekture u Veneciji raspisan je 19. januara, a nedugo zatim, 1. februara, raspisan je Konkurs za izradu Idejnog urbanističko-arhitektonskog rješenja i Studije sa preporukama za način urbanizacije prostora Sadine u Podgorici.

Uzimajući u obzir da je tema crnogorske postavke u Veneciji – EMERGING RESILIENCE: Reimage voids through sharing values – data "kao okvir za buduća istraživanja kojima će se aktuelizovati potreba za holističkim pristupom, kroz imperativ rezilijentnosti socio-ekoloških sistema (SES Resilience)" – a da je cilj Konkursa koji se odnosi na konkretan prostor Sadina u odabiru idejnog urbanističko-arhitektonskog rješenja i studije kao temelja "na kojem će prostor Sadine biti razrađivan detaljnim urbanističkim planom" – nameće se pitanje što bi bio rezultat ukrštanja ciljeva ova dva konkursa.

Što bi se desilo ako bismo pokušali da crnogorsku postavku u Veneciji koncipiramo kao seriju odgovora, ili kao set smjernica koje bi vodile ka odgovorima na pitanja što ih nameće potreba da se planski, odnosno urbanistički osmisli prostor Sadina, pozivajući se pritom na principe integralnog tretiranja prostora, odnosno na ideal rezilijentog sadržaja – kompaktne urbane cjeline sa nesumnjivim generativnim/samoregenerativnim potencijalom u prostoru.

Da li je moguće, u relativno kratkom roku, osmisliti i sprovesti istraživanje koje bi za rezultat imalo dijelom stručne (misli se na arhitektonsko-urbanističku struku), a dijelom multidisciplinarne i out-of-the-box uvide u kompleksnu problematiku kojom će se paralelno baviti timovi koji će uzeti učešća na konkretnom konkursu.

Gdje su dodirne tačke između aktuelnog sistema planiranja prostora u Crnoj Gori – odnosno aktuelne crnogorske arhitektonsko-urbanističke prakse – i potrebe konstantnog osavremenjavanja pristupa, uz nužna pozivanja na inovativne modalitete i modele tretiranja prostora, ali i na obaveznu njihovog inventivnog prilagođavanja – aproprijacije – ovdašnjim prilikama i okolnostima.

Međunarodni konkurs za koncept i sadržaj crnogorske postavke na XVI Međunarodnoj izložbi arhitekture – Bijenale u Veneciji
OPEN SPACE
EMERGING RESILIENCE: Reimage voids through sharing values

Međunarodni konkurs za koncept i sadržaj crnogorske postavke na XVI Međunarodnoj izložbi arhitekture – Bijenale u Veneciji

OPEN SPACE

EMERGING RESILIENCE: Reimage voids through sharing values

Suštinski problem svih dosadašnjih crnogorskih predstavljanja međunarodnoj publici na bijenalima arhitekture u Veneciji bio je, metaforčki govoreći, u kratkom roku trajanja postavki. Nijedna od ideja, nijedna od intencija koje su povezivane sa tim idejama i na kojima su se temeljile naše postavke nije zaživjela. Nijedna nije potakla konstruktivnu razmjenu mišljenja i pokretanje plodotvornog dijaloga, nijedna nije urodila diskursom, nijedna nije inicirala bilo kakva dešavanja na crnogorskoj arhitektonsko-urbanističkoj sceni, nijedna nije imala apsolutno nikakvog realnog odjeka, a još manje efekta. Sve naše postavke su nakon otvaranja zaboravljene.

Istraživanje koje bi ove godine bilo prezentovano u Veneciji, bila bi zapravo inicijalna faza pilot-projekta – otvorene platforme – kojemu bi cilj bio dvojak i ogledao bi se, kao prvo – u buđenju svijesti o djelovanju u prostoru kao odgovornom i kontinuiranom činu koji je uslovljen imperativom zadovoljavanja aspiracija i interesa što širih kategorija društva, uz strogo uvažavanje realnih kapaciteta prostora i realnih mogućnosti i sistema i struke – i kao drugo – u emancipaciji struke u širim okvirima društveno-političkih realnosti, na novim osnovama.

Dakle, problem nije u osmišljavanju imaginativne prostorne kompozicije uz pripadajuću formu – odnosno u kreativnom upisivanju programom zadatih elemenata u prostor – nego u osmišljavanju i preispitivanju rezilijentnog modela koji bi bio adekvatan konkretnoj prostornoj poziciji Sadine.

Dešavanje u Veneciji ne bi bilo samo sebi svrha – nego bi bilo shvaćeno kao prilika da se izađe na veliku scenu u svrhu legitimisanja stava o nužnosti osmišljavanja novih modela djelovanja u prostoru – na konkretnom primjeru.

Istraživanje bi rezultiralo predlogom alternativnog, rezilijentnog modela djelovanja na prostoru Sadina.

Ključno pitanje nije ŠTA? (sadržaj), nego KAKO? (pristup, proces, primjer-model).

Međunarodni konkurs za koncept i sadržaj crnogorske postavke na XVI Međunarodnoj izložbi arhitekture – Bijenale u Veneciji
OPEN SPACE
EMERGING RESILIENCE: Reimage voids through sharing values

Međunarodni konkurs za koncept i sadržaj crnogorske postavke na XVI Međunarodnoj izložbi arhitekture – Bijenale u Veneciji
OPEN SPACE
EMERGING RESILIENCE: Reimage voids through sharing values

Međunarodni konkurs za koncept i sadržaj crnogorske postavke na XVI Međunarodnoj izložbi arhitekture – Bijenale u Veneciji

OPEN SPACE

EMERGING RESILIENCE: Reimage voids through sharing values

Istraživanje koje bi bilo predstavljeno u Veneciji, u paviljonu Crne Gore, teklo bi u tri faze:

Faza inicijacije_Prikupljanje informacija i kategorizacija ključnih činjenica koje uslovljavaju odabir/definisanje/redefinisanje modela_Ova faza bi uključivala barem dvije posjete lokaciji Sadine i, po mogućnosti, razgovor sa ljudima koji stoje iza Konkursnog zadatka za izradu Idejnog urbanističko-arhitektonskog rješenja i Studije sa preporukama za način urbanizacije prostora Sadine u Podgorici.

Faza medijacije_Sveobuhvatna potraga za adekvatnim modelom kroz uporednu analizu raznorodnih i različitih modela, strogo vodeći računa o specifičnostima grada Podgorice, odnosno prostora Sadine, u korelaciji prema sistemskim ograničenjima.

Faza konkretizacije_Rad na aproprijaciji modela, odnosno na argumentima u korist odabranog modela u svrhu njegove što čvršće verifikacije.

Svaka od faza istraživanja bi trajala 10 dana – što implicira da bi istraživanje trajalo mjesec dana.

Sljedeći korak bi bio u definisanju postavke koja bi ilustrovala istraživanje, opet u tri faze:

Faza inicijacije_Odabir materijala koji će činiti sadržaj postavke.

Faza medijacije_Sagledavanje potencijala odabranog materijala u funkciji poruke – motoa/parole – kojom će se izaći pred međunarodnu publiku.

Faza konkretizacije_Bila bi napravljena maketa crnogorskog paviljona i svaki detalj postavke bi bio definisan.

Svaka od faza definisanja postavke bi trajala 10 dana – što implicira da bi istraživanje trajalo mjesec dana.

Međunarodni konkurs za koncept i sadržaj crnogorske postavke na XVI Međunarodnoj izložbi arhitekture – Bijenale u Veneciji
OPEN SPACE
EMERGING RESILIENCE: Reimage voids through sharing values

Međunarodni konkurs za koncept i sadržaj crnogorske postavke na XVI Međunarodnoj izložbi arhitekture – Bijenale u Veneciji
OPEN SPACE
EMERGING RESILIENCE: Reimage voids through sharing values

Međunarodni konkurs za koncept i sadržaj crnogorske postavke na XVI Međunarodnoj izložbi arhitekture – Bijenale u Veneciji

OPEN SPACE

EMERGING RESILIENCE: Reimage voids through sharing values

Prostor crnogorskog paviljona u Veneciji bio bi shvaćen kao radni prostor – kao svojevrsni studio/biro/ofis – kao otvorena platforma – kao živi prostor u kojemu bi se nastavio rad na istraživanju – bila bi to svojevrsna otvorena centrala – sjedište projektnih aktivnosti tokom trajanja Bijenala arhitekture – i u to ime bi prostor bio opremljen stolovima (najmanje dva stola), stolicama (najmanje šest stolica), policama, te računarima (najmanje dva). Publika bi bila ohrabrivana da uđe u dijalog sa prisutnim nosiocima projekta – i time da svoj doprinos. Primarni cilj postavke ne bi bio samo u pružanju informacija o projektu – nego u promovisanju projekta i sagledavanju komunikacionih kapaciteta projekta kroz realne kontakte sa laičkom, stručnom i akademskom publikom.

Bilo bi to jedno vrlo specifično iskustvo koje u ovom trenutku – i na ovom nivou – na nivou koncepta – nije moguće sagledati u potpunosti.

Način na koji bi bila raspoređena raspoloživa sredstva za realizaciju postavke Crne Gore na predstojećem Bijenalu arhitekture u Veneciji – bio bi definisan kroz konsultacije sa komesarom i kustosicom crnogorskog predstavljanja.

Nužno bi bilo da se unajmi stan u Veneciji – ili u blizini – u cijelom trajanju bijenala – što bi bilo neophodno zbog same prirode predloženog koncepta.

Kako u ovom trenutku nije moguće precizno predvidjeti sve troškove – osnovni princip u raspolaganju sredstvima bio bi stroga racionalnost. Sredstva bi se trošila namjenski – strogo u funkciji promocije projekta – a ne pojedinaca koji će predstaviti projekat.

Međunarodni konkurs za koncept i sadržaj crnogorske postavke na XVI Međunarodnoj izložbi arhitekture – Bijenale u Veneciji
OPEN SPACE
EMERGING RESILIENCE: Reimage voids through sharing values

